

براساس کسب اطلاع «فرهیختگان» بررسی طرح ساماندهی کنکور به جلسات بعدی شورای عالی انقلاب فرهنگی موکول شد

مافیا اجازه تغییر شیوه پذیرش دانشجورا می‌دهد؟

زهره رضایی
رئیس‌معاون

از ابتدای دهه ۴۰ که برای ورود به دانشگاه‌های آن زمان، آزمونی مشترک توسط هیات مسابقات ورودی دانشگاه‌ها تعیین شد تا همین امروز، گذشتن از کنکور به یکی از چالش‌های جدی برای داوطلبان تبدیل شده است. شاید وقتی اسم کنکور به

میان می‌آید، ذهن‌ها به آزمون سراسری معطوف شود، اما حقیقت این است که برای رسیدن به هر مقطع تحصیلی نیاز ابتدایی، کسب نمره قبولی در آزمون کتبی است، آزمونی که در باز کردن در کلاس مقاطع مختلف نقش کلید را دارد.

تعیین سرنوشت داوطلبان ورود به دانشگاه آن هم تنها ظرف چند ساعت، باعث شد کنکور توسط بخش بزرگی از فعالان آموزش عالی، به عنوان نمادی از بی‌عدالتی تبدیل شود و در مقابل هم عده‌ای معتقد باشند این آزمون، تنها راه برای

پذیرش منصفانه داوطلبان به ویژه در رشته‌های پرطرفدار است. با این حال سال‌های زیادی است که دعوی مخالفان و موافقان بر سر حیات و مرگ کنکور ادامه داشته و حتی در برهه‌هایی زمزمه‌های برچیده شدن بساط کنکور هم به گوش می‌رسید.

وقتی مجلس دست به کار حذف کنکور شد

سال ۸۶ بود که برای اولین بار پای بهارستان نشین‌ها به‌صورت مستقیم به مقوله کنکور باز شد؛ سه‌ساله که نمایندگان قانون حذف کنکور را تصویب و براساس آن تکالیف مختلفی را متوجه ۳ وزارتخانه مهم این حوزه یعنی علوم، بهداشت و آموزش و پرورش کردند؛ علی‌رغم اینکه قرار بود طبق این قانون، کنکور تا پایان سال اول برنامه پنج‌ساله توسعه پنجم یعنی در ابتدای دهه ۹۰ حذف شود، اما به دلیل مشکلات ساختاری در وزارت آموزش و پرورش به‌عنوان اصلی‌ترین رکن در اجرای قانون حذف کنکور، این مهم هیچ‌گاه محقق نشد. آماده‌نبودن زیرساخت‌ها باعث شد مجلس در

الته ورود شورای عالی انقلاب فرهنگی تفاوت اساسی با نمایندگان مجلس داشت؛ چرا که از همان ابتدا مشخص بود قرار نیست کنکور به معنی واقعی آن حذف شود، بلکه شود در حوزه ساماندهی تنها روش ورود به دانشگاه‌ها وارد عمل شده بود. در اصل براساس سیاست جدید بنا بر اعمال تغییر در روند برگزاری و تاثیر مستقیم سوابق تحصیلی داوطلبان قرار گرفته بود؛ چرا که طبق گفته منصور کیگانیان، قائم‌مقام ستاد علم و فناوری شورای عالی انقلاب فرهنگی در پاییز سال گذشته براساس آنچه در ستاد راهبری نقشه جامع علمی کشور مقرر شده، سابقه تحصیلی ۶۰ درصد و کنکور ۴۰ درصد در پذیرش داوطلبان در کنکور سراسری ۱۴۰۰ به بعد نقش خواهد داشت. با انتشار این خبر معلوم شد ملاک پذیرش داوطلبان علاوه بر نتایج سابقه تحصیلی یادگیری، مطالب دروس و عمق یادگیری، آزمون سنجش تکمیلی تخصصی (کنکور سابق) و آزمون هوش و استعداد را نیز شامل می‌شود و حتی این ستاد برای دروس عمومی نیز

طرح ساماندهی پایان دراماتیک کنکور خواهد شد؟

حداصل و کفی مشخص می‌کرد که در هر کدرشته متفاوت خواهد بود، یعنی دانشگاه‌ها برای هر کدرشته می‌توانند حدنصابی را قبل از شروع مراحل کنکور اعلام کنند که باید در شورای سنجش و پذیرش تصویب شود. این جزئیات از ساماندهی کنکور را می‌توان به‌نوعی همان طرح مجلس مبنی بر اعمال سابقه تحصیلی در ورود به دانشگاه‌ها دانست که طبیعتاً با جزئیات بیشتری مورد بررسی قرار گرفته بود. در اصل با انتشار جزئیات طرح ساماندهی وضعیت شکل دیگری به خود گرفت؛ چرا که قرار بود سوابق تحصیلی سال آخر دانش‌آموزان به میزان حداقل ۶۰ درصد از معیار پذیرش و آزمون تخصصی تکمیلی به میزان حداکثر ۴۰ درصد معیار پذیرش اثرگذار باشد، یعنی بعد از این، تلفیق دو روش آزمون کتبی و سوابق تحصیلی برای جذب داوطلبان در دانشگاه‌ها ملاک قرار می‌گرفت. البته انتشار این جزئیات خود به محلی برای بحث میان فعالان آموزش عالی تبدیل شد.

شاید تمرکز اصلی طرح ساماندهی کنکور بر چگونگی سنجش داوطلبان برای ورود به مقطع کارشناسی معطوف شده باشد، اما این طرح ویژگی‌های عمده دیگری هم داشت که از این حیث می‌تواند در صورت به‌اجرا آمدن کامل، حرف‌های جدی در عرصه آموزش عالی کشور داشته باشد. یکی از مهم‌ترین چالش‌ها در طول سال‌های مختلف، بحث ورود به رشته‌های پرطرفدار که عموماً هم از ذیل گروه علوم تجربی تعریف می‌شوند، بوده است، مسأله‌ای که از چشم شورای عالی انقلاب فرهنگی دور نماند و براساس آنچه در جزئیات طرح ساماندهی منتشر شده، قرار است ۳۰ درصد رشته‌های پزشکی از مقطع لیسانس جذب شوند، اتفاقی که براساس گفته‌های عاملی، پیش‌تر به‌صورت پایلوت در چند دانشگاه به اجرا درآمده و کم و کیف آن مورد ارزیابی قرار گرفته است.

تغییر در پذیرش دانشجوی پزشکی براساس طرح ساماندهی کنکور

نکته قابل توجه در طرح ساماندهی کنکور این است که دیگر قرار نیست نمره داوطلب تنها مختص آزمون برگزار شده اعتبار داشته باشد، یعنی در طرح اولیه ساماندهی کنکور پیشنهاد ستاد نقشه جامع علمی کشور این بود که در یک سال دوبار آزمون برگزار شود و نمره داوطلب هم تا دو سال بعد از برگزاری آزمون اعتبار داشته باشد، تا از این طریق دیگر داوطلبان مجبور نباشند هر رشته‌ای را که در سال اول قبول شدند، دنبال کنند. هرچند به‌نظر می‌رسد این طرح توانسته چالش‌های کنکور گذشته را تا حد زیادی برطرف کند، اما قرار نیست با این تغییرات، وضعیت سهمیه‌های کنکور دچار دگرگونی شود؛ چرا که به گفته عاملی این موضوع، قانون مصوب مجلس است و امروز ۱۹ سهمیه در کشور وجود دارد، اما شورای عالی انقلاب فرهنگی نمی‌تواند آن را لغو کند.

طلمس اجماع درباره طرح ساماندهی کنکور شکسته شد

با دستگاه‌های مختلف مرتبط با این حوزه وجود دارد، علاوه بر آن طبق گفته خدایی، اختلاف معدل و سوابق تحصیلی در مناطق محروم براساس این طرح زیاد است و با پیاده کردن این طرح مناطق محروم ضرر خواهند کرد. محمد محمدیان عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی هم در این جلسه به لزوم ارائه این طرح در صحن علنی شورای عالی انقلاب فرهنگی اشاره کرد. به گفته او طرح ساماندهی کنکور باید بعد از جمع بندی، مصوبه مجلس را نیز به همراه داشته باشد. در این میان نکته قابل اهمیت این است که قبل از ارائه طرح در صحن علنی شورا و رای‌گیری درباره آن نمی‌توان به‌طور قطع از تصویب طرح ساماندهی کنکور و بالطبع تغییر در شیوه پذیرش دانشجو سخن گفت.

است، به‌طوری‌که طبق اعلام خدایی، دانش‌آموزانی که در کنکور سال‌های قبل موفق به قبولی نشده‌اند، با پیاده کردن طرح تاثیر ۶۰ درصدی سوابق تحصیلی ضربه می‌خورند و لذا تکلیف داوطلب در بدو ورود به آموزش متوسطه باید مشخص شود. به گفته رئیس سازمان سنجش در این طرح به دانشگاه‌ها اختیار داده شده که در تک‌تک دروس کف نمره تعیین کنند، ۳۰ درصد جذب دانشجوی پزشکی از لیسانس و حذف کنکور کاردانی و پذیرش در رشته‌های کم‌متقاضی با استفاده از سوابق تحصیلی از جمله‌ای سیاست‌هاست. هم‌اکنون ۸۶ درصد ظرفیت دانشگاه‌ها از طریق سوابق تحصیلی دانشجو جذب می‌کنند، اما این طور نیست که بگوییم طرح ساماندهی کنکور می‌تواند همه مشکلات را حل کند؛ چرا که هنوز ابهامات زیادی در ارتباط با قوانین مرتبط

او کنکور هدفش این نبوده که نظام تعلیم و تربیت را ویران کند بلکه هدفش این بوده که در رشته‌های پرمتقاضی و محدودیت دانشگاه‌ها داوطلب برتر انتخاب شود، اما نتیجه آن این شده که نظام تعلیم و تربیت را منهدم کرده است. ابراهیم خدایی، رئیس سازمان سنجش هم از دیگر افرادی است که طرح ساماندهی کنکور را در حوزه اجرا دارای ابهاماتی می‌داند و معتقد است: «باید قوانین موجود در این مسیر که مصوب دستگاه‌های مختلف است، مشخص و رفع ابهام شود. اختلاف معدل و سوابق تحصیلی در مناطق محروم زیاد است و با پیاده کردن این طرح مناطق محروم متضرر می‌شوند.» البته این همه انتقاد این مقام مسئول به کنکور جدید نیست؛ چرا که عدم توجه به داوطلبان قدیم به معضل جدیدی در کنکور جدید تبدیل شده

اجرای سازی تصمیمات در حوزه کنکور صحبت کرده و گفته بود: «همه قبول داریم که شیوه فعلی برگزاری کنکور باید اصلاح شود و آموزش و پرورش هم باید شیوه فعلی خود را بهبود دهد. اما در تصمیمات در مرحله اول باید به امکان اجرایی سازی تصمیمات توجه کنیم. دوم اینکه تکلیف دانشگاه‌ها باید مشخص شود که به دانشگاه‌ها در پذیرش دانشجو چقدر استقلال داده شود. این طرح اقدام مهمی است و باید نظرات آموزش و پرورش در آن لحاظ شده و علاوه بر آن به دانشگاه‌ها که متقاضی جذب دانشجوی بهتر و اختیار بیشتر در جذب هستند، توجه شود.» در مقابل، وزیر آموزش و پرورش که وزارتخانه متبوعش یکی از اصلی‌ترین دلایل ناکامی حذف کنکور در طول دو دهه اخیر بوده، از منهدم شدن نظام تعلیم و تربیت به‌واسطه کنکور سخن گفته است. به گفته

طرح ساماندهی کنکور بعد از اینکه ۵ جلسه ستاد نقشه جامعه علمی کشور به این مقوله اختصاص پیدا کرد، در نهایت بعد از کش و قوس‌های فراوان توانست در آخرین روزهای فروردین ماه امسال در هشتصدوسی و نهمین جلسه شورای عالی انقلاب فرهنگی که به ریاست رئیس جمهور و حضور رئیس قوه قضائیه برگزار شد، ارائه و مورد بررسی قرار گرفت که در ظاهر توسط سران قوا هم مورد حمایت قرار گرفت. به نظر می‌رسد امسال، سال اتفاقات مهم در حوزه کنکور است؛ چرا که در چهارمین روز از اردیبهشت ماه امسال هم جلسه ۱۴۷ ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور تشکیل شد که طبق گفته‌های عاملی، اجماع مثبتی هم برای ساماندهی کنکور در این جلسه شکل گرفت. وزیر علوم در این جلسه از امکان سنجی برای

زور مافیا به طرح ساماندهی کنکور می‌رسد؟

کمتر تبدیل برای ارائه در جلسه ۸۴۰ صحن شورای عالی انقلاب فرهنگی آماده شود، اما انگار آخرین خوان برای تصویب این طرح چندان که به نظر می‌آید، آسان نیست. در تمام سال‌هایی که عبور از سد کنکور به اولین و آخرین خواسته نسل جوان و خانواده‌هایشان تبدیل شده، مافیای کنکور توانسته گردش مالی غیرقابل‌تصور را از برگزاری کلاس‌های تست‌زنی، کتاب‌های کمک آموزشی و... به جیب بزند؛ رقمی که بیش از ۸ هزار میلیارد تومان عنوان شده و طبیعی است فعالان این حوزه به هیچ‌وجه رضی نمی‌شوند کاسی‌شان تحت‌الشعاع قرار بگیرد، از این رو طبیعی است که به هر ترفندی متوسل شوند تا جلوی تصویب طرح‌های مرتبط با تغییر شیوه پذیرش دانشجو را بگیرند. مسأله‌ای که باید اذعان کرد تا امروز موفق هم بوده‌اند و شاهد مثال آن عدم اجرایی شدن مصوبات مجلس و البته طولانی شدن تصویب طرح ساماندهی کنکور است.

بعد از حمایت سران قوا از طرح ساماندهی کنکور در آخرین روز از فروردین امسال ستاد راهبری نقشه جامع علمی کشور به‌سرعت تشکیل جلسه داد تا بتواند از نگاه مسئولان مختلف آموزش عالی ابهامات این طرح را شناسایی کند و در راستای رفع آنها برآید. به‌طوری‌که در حاشیه این نشست و در اولین روز از اردیبهشت امسال منصور کیگانیان، قائم‌مقام دبیر ستاد علم و فناوری شورای عالی انقلاب فرهنگی از تشکیل کارگروهی با همکاری ستاد نقشه جامع علمی کشور، سازمان سنجش و مرکز سنجش آموزش و پرورش برای بررسی طرح سیاست‌ها و ضوابط ساماندهی سنجش و پذیرش (کنکور) خبر داد؛ ستادی که وظیفه‌اش رفع اشکالاتی بود که از سوی سازمان سنجش به طرح وارد شده و حالا قرار بود با همکاری این ستاد نه تنها این ابهامات، بلکه جزئیات دیگر هم مورد بررسی قرار گیرند و در صورت لزوم مشکلات آن مرتفع شوند تا از این طریق طرح ساماندهی کنکور، به سندی با اشکالات

تعویق دوهفته‌ای

در بررسی نهایی تغییر شیوه پذیرش دانشجو

آن است که بعد از بررسی طرح در شورا ابهام و اشکال جدیدی به طرح وارد نشود؛ چرا که در این صورت باید روند طی شده دیار دیگر تکرار شود تا در نهایت بتوان به سندی با کمترین اشکال و آسیب برای داوطلبان و جامعه آکادمیک رسید. هرچند از همان ابتدای برگزاری جلسه راهبری ستاد نقشه جامع علمی کشور در اولین روز اردیبهشت ماه زمزمه‌هایی مبنی بر زیر فشار قرار گرفتن شورای عالی انقلاب فرهنگی برای از دستور خارج کردن بررسی طرح ساماندهی کنکور به گوش می‌رسید، اما امروز با عدم ورود اعضا به این حوزه، مشخص شد همان اندازه که اعضای این شورا به‌عنوان عالی‌ترین نهاد ریل‌گذاری در عرصه فرهنگ و علم کشور تلاش دارد تکلیف داوطلبان ورود به دانشگاه را زودتر مشخص کند، به‌همان اندازه مافیای کنکور هم می‌کوشد این روند را به تاخیر بیندازد؛ تاخیری که هر روز آن می‌تواند سودهای چندین هزار میلیاردی را روانه جیب کاسبان کنکور کند.

درست است که از همان ابتدای بررسی این طرح مسئولان اعلام کرده بودند اگر قرار به اجرایی شدن این طرح باشد، هیچ‌گاه به کنکور ۱۴۰۰ نمی‌رسد و داوطلبان باید از ۱۴۰۱ منتظر تغییر در شیوه پذیرش دانشجویان باشند، اما حالا این سوال پیش می‌آید که می‌توان امیدوار بود یا لاخره در سال آینده، طلسم از سر راه برداشتن کنکور پیر شکسته شود یا مثل سال‌های گذشته، این زمان با‌ها و بارها به تعویق می‌افتد؟ آنچه فعلاً به‌نظر می‌آید این است که دست‌های پشت‌پرده موفق شده‌اند طرح ساماندهی کنکور را که از مسیر کارگروه ستاد نقشه جامع علمی کشور عبور کرده از دستور جلسه امروز صحن شورای عالی انقلاب فرهنگی خارج کنند؛ موضوعی که به‌طور طبیعی در روند بررسی آن تاخیر دوهفته‌ای ایجاد خواهد کرد. هرچند اگر این روند در هفته‌های آتی با‌ها و بارها تکرار نشود، می‌توان تا حدی به این مهم که طرح بالاخره در خرداد ماه به نتیجه نهایی برسد امید داشت، اما این مهم منوط به

نتیجه انتخاب رشته کنکور دکتری ۱۴۰۰ اواخر اردیبهشت اعلام می‌شود

سنجشکوی سازمان سنجش آموزش کشور از اعلام نتیجه انتخاب رشته کنکور دکتری ۱۴۰۰ در اواخر اردیبهشت ماه خبر داد. فاطمه زرین‌امیری روز دوشنبه در گفت‌وگو با ایرنا اظهار داشت: «مهلت انتخاب رشته کنکور دکتری ۱۴۰۰ در درگاه سازمان سنجش آموزش کشور به پایان رسید.» وی به آمار انتخاب رشته داوطلبان اشاره کرد و افزود: «۹۵ هزار و ۶۳ نفر از مجموع ۱۳۶ هزار و ۶۶۵ نفر داوطلب مجاز به انتخاب رشته در فرآیند انتخاب رشته شرکت کردند.» سنجشکوی سازمان سنجش آموزش کشور یادآور شد: «مرحله بعد از انتخاب رشته، فرآیند مصاحبه علمی با داوطلبان دعوت شده است.» کنکور دکتری ۱۴۰۰ جمعه ۱۵ اسفند ۹۹ با رقبای بیش از ۱۵۰ هزار نفر برگزار شد و نتیجه اولیه این آزمون ۲۹ فروردین ماه در دسترس داوطلبان قرار گرفت. براساس مصوبه شورای ستاد راهبری نقشه جامع علمی کشور، دانشگاه‌ها می‌توانند برای نمره مرحله دوم آزمون دکتری که شامل مجموع نمرات سوابق آموزشی، پژوهشی، فناوری، مصاحبه و همچنین طرح‌واره است، حدنصاب نمره برای هر کدرشته محمل را تعیین کنند و سازمان سنجش مکلف است در پذیرش نهایی، حدنصاب مذکور را اعمال کند.

باید ظرفیت تهیه پلنفرم یکپارچه قرآنی در دانشگاه‌ها را داشته باشیم

سعیدرضا عاملی در جلسه پنجاه و دوم شورای توسعه فرهنگ قرآنی با بیان اینکه فضای مجازی جایگاهی نیست که در آن کارها را توزیع کنیم بلکه به پلنفرم یکپارچه نیاز است که کار را یکی از دستگاه‌ها باید انجام دهد، گفت: «پس از طراحی این پلنفرم تمامی دستگاه‌ها می‌توانند در آن محیط، فضای مخصوص کار خود را داشته باشند.» استاد ارتباطات دانشگاه تهران با اشاره بر اینکه شایسته است برای قرآن پلنفرمی یکپارچه داشته باشیم؛ گفت: «لازم است به یکی از دستگاه‌ها ما مأموریت داده شود تا نرم‌افزار ارزشمندی را طراحی کند؛ لازمه آن هم داشتن ظرفیت در زمینه علمی، دانشگاهی و توانمندی و علاقه‌مندی در حوزه قرآنی است.» دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی گفت: «باید اجازه دهیم نهاد‌های بزرگ، مأموریت پلنفرم یکپارچه قرآنی را رقم بزنند و بعد از آن سایر بخش‌ها نقش خود را در قالب این پلنفرم پیدا کنند. طراحی چنین پلنفرمی نیازمند هزینه است؛ زیرا بحث زیست‌بوم قرآنی است. هنگامی که این زیست‌بوم شکل گیرد، خروجی‌های بسیار زیادی خواهد داشت و برای انجام این کار لازم است تمام سرمایه بی‌جا متمرکز شود.» رئیس شورای توسعه فرهنگ قرآنی با تاکید بر اینکه در فضای مجازی دچار پارکندگی بسیار زیادی شده‌ایم، اظهار کرد: «ما در این فضا همیشه هزینه می‌کنیم و هزینه‌های تکراری زیادی داریم. محیط مجازی یک قابلیت برای همه است، اگر در این زمینه در یک سازمان ظرفیتی ایجاد شود، آن ظرفیت نه‌تنها برای همه کشور که برای همه دنیا خواهد بود.»

شیوه‌نامه تشکیل شورای مهارت‌افزایی و صلاحیت حرفه‌ای ابلاغ شد

شیوه‌نامه تشکیل شورای مهارت‌افزایی و صلاحیت حرفه‌ای دانشجویان و دانش‌آموزان دانشگاهی به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید. در مقدمه این شیوه‌نامه آمده است: «توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در هر کشور مرهون وجود زیرساخت‌های قوی و توجه به نیروی انسانی توانمند ماهر و کارآمد است. با توجه به تغییرات جهانی در عرصه علم و فناوری و گذر به اقتصاد دانش‌محور، اهمیت نهاد آموزش عالی و دانشگاه و همچنین حمایت، برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری به‌منظور تعامل موثر با حوزه صنعت و بازار کار حائز اهمیت است.» بر این اساس توجه هرچه بیشتر به فرآیند توانمندسازی دانش‌آموزان دانشگاهی، توسعه و ساماندهی برگزاری دوره‌های مهارت‌افزایی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی، ساماندهی و اثربخش کردن دوره‌های کارآموزی و همسوسازی نظام آموزشی و مهارتی با نظام صلاحیت حرفه‌ای کشور به‌منظور اثربخشی فعالیت‌های علمی کشور از اهمیت بسیاری برخوردار است. از این رو لازم است طی یک برنامه جامع و با در نظر گرفتن شرایط کشور اقدام‌های مناسبی برای مشارکت موثر و مفید دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی و فناوری اعم از ساماندهی و توسعه دوره‌های مهارت‌افزایی، بازنگری و اصلاح دوره‌های کارآموزی و برنامه‌ریزی جهت توانمندسازی و کسب صلاحیت‌های حرفه‌ای فراهم آید. بنابراین با توجه به قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم تحقیقات و فناوری، شورای مهارت‌افزایی و صلاحیت حرفه‌ای دانشجویان و دانش‌آموزان دانشگاهی در وزارت علوم تشکیل می‌شود.